

OTSUSED

EUROOPA KESKPANGA OTSUS,

7. september 2012,

millega muudetakse otsust EKP/2010/14 euro pangatähtede ehtsuse ja ringluskõlblikkuse kontrolli ning taasringluse kohta

(EKP/2012/19)

(2012/507/EL)

EUROOPA KESKPANGA NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eelkõige selle artikli 128 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Keskpangade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja, eelkõige selle artiklit 16,

ning arvestades järgmist:

(1) 16. septembril 2010 võttis Euroopa Keskpang (EKP) vastu otsuse EKP/2010/14 euro pangatähtede ehtsuse ja ringluskõlblikkuse kontrolli ning taasringluse kohta, ⁽¹⁾ millega kehtestatakse ühtsed eeskirjad ja menetlused euro pangatähtede kui maksevahendi ehtsuse kaitseks.

(2) Eelkõige tuleb otsuse EKP/2010/14 kohaldamisala muuta selliselt, et otsus hõlmaks ka praegused ja tulevased euro pangatähtede seeriad ning tagaks sellega, et ringluses olevad euro pangatähed on ehtsad ja ringluskõlblikud ning et võltsimiskahtlusega euro pangatähed avastatakse kiiresti ning antakse üle pädevatele riigisisestele asutustele. Nimetatud eesmärgi saavutamiseks peab otsuse EKP/2010/14 lisadesse tegema mitmeid tehnilisi muudatusi.

(3) Otsuse EKP/2010/14 IIIa lisas sätestatud euro pangatähtede ringluskõlblikkuse automatiseeritud kontrolli miinimumnõuded kujutavad endast pangatähtede käitluse seadmete funktsioonidele kehtestatud nõudeid. Nimetatud nõuded puudutavad seega vaid pangatähtede käitluse seadmete tootjaid ega mõjuta otsuses EKP/2010/14 kehtestatud ehtsuse ja ringluskõlblikkuse kontrolli menetlusi, mida peavad järgima sularahakäitlejad. Kuna ringluskõlblikkuse automatiseeritud kontrolli miinimumnõuded jäävad otsuse EKP/2010/14 kohaldamisalast välja, peab nimetatud nõuded integreerima pangatähtede käitluse seadmete katsetamise, andmete kogumise ja jälgimise eeskirjadesse ja menetlustesse.

(4) Otsuse EKP/2010/14 raames saadud kogemust silmas pidades tuleb eeskirju ja menetlusi selguse ja tõhususe huvides täiendada.

(5) Seetõttu tuleb otsust EKP/2010/14 vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Muudatused

Otsust EKP/2010/14 muudetakse järgmiselt:

1) artiklisse 2 lisatakse järgmine mõiste:

„13. „euro pangatähed” – pangatähed, mis vastavad otsuses EKP/2003/4 (*) või seda asendavas või täiendavas õigusaktis sätestatud nõuetele ning mille tehnilised spetsifikatsioonid on kehtestanud EKP nõukogu.

(*) ELT L 78, 25.3.2003, lk 16.”;

2) artikli 3 lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Sularahakäitlejad võivad professionaalse seadme, kui seda kasutatakse ehtsuse ja ringluskõlblikkuse kontrollimiseks, ning iseteenindusseadme kasutusele võtta ainult juhul, kui see seade on edukalt läbinud RKP katsetamise ning kantud vastavalt artikli 9 lõikele 2 EKP veebilehel avaldatavasse nimekirja. Seadmeid kasutatakse vaid selliste euro pangatähtede nimiväärtuste ja seeriade puhul, mille nimekiri on toodud EKP veebilehel, standardsete nüüdisajastatud tehaseseadetega, mis on edukalt läbinud katsetamise, kui RKP ja sularahakäitleja vahel ei ole kokku lepitud rangemaid seadeid.”;

⁽¹⁾ ELT L 267, 9.10.2010, lk 1.

3) artikkel 6 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 6

Ringluskõlbmatute euro pangatähtede tuvastamine

1. Ringluskõlblikkuse manuaalne kontroll toimub kooskõlas III lisa sätestatud miinimumnõuetega.

2. Ringluskõlblikkuse automatiseeritud kontroll toimub pangatähtede käitluse seadmete abil, mis on edukalt läbinud katsetamise ja mille nüüdisajastatud nimekiri avaldatakse EKP veebilehel.

3. RKP võib pärast EKP teavitamist kehtestada rangemad nõuded euro pangatähtede ühe või mitme nimiväärtuse või seeria suhtes, kui see on põhjendatud näiteks sellega, et kõnealuses liikmesriigis on ringluses olevate euro pangatähtede kvaliteet halvenenud. Need rangemad nõuded avaldatakse asjaomase RKP veebilehel.

4. Ringluskõlbmatud euro pangatähed antakse üle RKP-le riigisiseste õigusaktide alusel.”;

4) artikli 8 lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Eurosüsteem teavitab sularahakäitlejaid kohastel juhtudel võltsinguohtudest ning võib neilt nõuda meetmete võtmist, sealhulgas asjaomaste pangatähtede nimiväärtus(t)e taasringlusse laskmise ajutist keelamist.”;

5) artikli 9 lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Kui pangatähtede käitluse seadme liik on edukalt katsetamise läbinud, kehtivad katsetamise tulemused katsetamise kuu lõpust alates ühe aasta kogu euroalal, kui seadme liik suudab sellel perioodil tuvastada kõiki eurosüsteemile teada olevaid võltsitud euro pangatähti.”;

6) artikli 10 lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Kui RKP avastab, et sularahakäitleja on käesolevat otsust rikkunud, annab ta sularahakäitlejale tähtaja parandusmeetmete võtmiseks. Kuni rikkumist ei ole kõrvaldatud, võib asjaomane RKP EKP nimel keelata sularahakäitlejal vastava seeria euro pangatähtede nimiväärtusi taasringlusse lasta. Kui rikkumise põhjuseks on teatava pangatähtede käitluse seadme liigi tõrge, võib see viia selle liigi kõrvaldamiseni artikli 9 lõikes 2 nimetatud nimekirjast.”;

7) artikkel 13 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 13

Lõppsätted

1. Käesolev otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

2. Pärast käesoleva otsuse vastuvõtmist rakendavad euro kasutusele võtvate liikmesriikide sularahakäitlejad käesolevat otsust alates euro kasutusele võtmisest.”;

8) I, IIa, IIb, IIIa, IIIb ja IV lisa muudetakse vastavalt käesoleva otsuse lisale.

Artikkel 2

Jõustumine

Käesolev otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Frankfurt Maini ääres, 7. september 2012

EKP president

Mario DRAGHI

LISA

Otsuse EKP/2010/14 I, IIa, IIb, IIIa, IIIb ja IV lisa muudetakse järgmiselt:

1) I lisa asendatakse järgmisega:

„I LISA

PANGATÄHTEDE KÄITLEMISE SEADMED

1. Üldised tehnilised nõuded

- 1.1. Pangatähtede käitluse seadme tingimuseks on seadme võime käidelda pangatähti, liigitada üksikuid pangatähti ning füüsiliselt eraldada pangatähed vastavalt nende liigitusele ilma kasutaja vahelesekkumiseta vastavalt IIa ja IIb lisale. Pangatähtede käitluse seadmetel peab olema nõutud arv selleks ette nähtud väljundladureid ja/või muid võimalusi, et tagada käideldud euro pangatähtede usaldusväärne eraldamine.
- 1.2. Pangatähtede käitluse seadmed peavad olema kohandatavad, et nad oleksid võimalised usaldusväärset tuvastama uusi võltsinguid. Lisaks peavad nad olema kohandatavad, et vajaduse korral seadistada neid vastavalt rangematele või leebematele ringluskõlblikkuse sortimise standarditele.

2. Pangatähtede käitluse seadmete kategooriad

Pangatähtede käitluse seadmed on kas iseteenindusseadmed või professionaalsed seadmed.

Tabel 1

Iseteenindusseadmed

A. Iseteenindusseadmed, milles sularaha hoiustamisel toimub kliendi tuvastamine		
1.	Sissemakseautomaadid (CIMid)	CIMid võimaldavad klientidel pangakaardi abil või muul viisil hoiustada euro pangatähti oma pangakontole, kuid neil ei ole sularaha väljastamise funktsiooni. CIMid kontrollivad euro pangatähtede ehtsust ning võimaldavad tuvastada kontoomanikku; ringluskõlblikkuse kontrollimine on lisavõimalus.
2.	Taasringlusautomaadid (CRMid)	CRMid võimaldavad klientidel pangakaardi abil või muul viisil hoiustada euro pangatähti oma pangakontole ning võtta euro pangatähti oma pangakontolt välja. CRMid kontrollivad euro pangatähtede ehtsust ja ringluskõlblikkust ning võimaldavad tuvastada kontoomanikku. Sularaha väljastamiseks võivad CRMid kasutada ehtsaid ringluskõlblikke euro pangatähti, mille on hoiustanud teised kliendid eelmistes tehingutes.
3.	Ühildatud sisse- ja väljamakseautomaadid (CCMid)	CCMid võimaldavad klientidel pangakaardi abil või muul viisil hoiustada euro pangatähti oma pangakontole ning võtta välja euro pangatähti oma pangakontolt. CCMid kontrollivad euro pangatähtede ehtsust ning võimaldavad tuvastada kontoomanikku; ringluskõlblikkuse kontrollimine on lisavõimalus. Sularaha väljastamiseks ei kasuta CCMid euro pangatähti, mille on hoiustanud teised kliendid eelmistes tehingutes, vaid ainult neisse eraldi laaditud euro pangatähti
B. Muud iseteenindusseadmed		
4.	Sularahaautomaadid (COMid)	COMid on sularahaautomaadid, mis kontrollivad euro pangatähtede ehtsust ja ringluskõlblikkust enne nende väljastamist klientidele. COMid kasutavad neisse sularahakäitlejate või muude automaatsete süsteemide (nt müügiautomaadid) poolt laaditud pangatähti.

CRMi võib kasutada CIMi või CCMina, kui seadme põhifunktsioonide täitmiseks vajalikud detektorsüsteemid, tarkvara ja muud komponendid vastavad EKP veebilehel avaldatud CRMide nimekirjale.

CCMi võib kasutada CIMina, kui seadme põhifunktsioonide täitmiseks vajalikud detektorsüsteemid, tarkvara ja muud komponendid vastavad EKP veebilehel avaldatud CCMide nimekirjale.

Tabel 2

Professionaalsed seadmed

1.	Pangatähtede käitluse seadmed (BMPd)	BMPd kontrollivad euro pangatähtede ehtsust ja ringluskõlblikkust.
2.	Sularaha autentimise seadmed (BAMid)	BAMid kontrollivad euro pangatähtede ehtsust.
3.	Telleri taasringlusseadmed (TARMid)	TARMid on sularaha taasringlusseadmed, mida kasutavad euro pangatähtede ehtsust ja ringluskõlblikkust kontrollivad sularahakäitlejad. Sularaha väljastamiseks võivad TARMid kasutada ehtsaid ringluskõlblikke euro pangatähti, mille on hoiustanud teised kliendid eelmistes tehingutes. Lisaks hoitakse neis euro pangatähti turvaliselt ning nad võimaldavad sularahakäitlejatel krediteerida või debiteerida klientide pangakontosid.
4.	Telleri abiseadmed (TAMid)	TAMid on seadmed, mida kasutavad euro pangatähtede ehtsust kontrollivad sularahakäitlejad. Lisaks hoitakse neis euro pangatähti turvaliselt ning nad võimaldavad sularahakäitlejatel krediteerida või debiteerida klientide pangakontosid.

Professionaalsed seadmed peavad pangatähti käitlema pakkides.

TARMi ja TAMi võib kasutada iseteenindusseadmena, kui vastav seade on läbinud katsetuse ning lisatud EKP veebilehel avaldatud CRMide või CIMide/CCMide nimekirja. Sellisel juhul tuleb TARMi käsitleda CRMina ning TAMi CIMina/CCMina.

3. Pangatähtede käitluse seadmete liigid

Eurosüsteem katsetab pangatähtede käitluse seadmete liike. Pangatähtede käitluse seadmete liikide üksteisest eristamise aluseks võivad olla nende erinevad detektorsüsteemid, tarkvara ja muud nende põhifunktsioone täitvad komponendid. Nendeks funktsioonideks on a) ehtsate euro pangatähtede autentimine, b) võltsituses kahtlustatavate euro pangatähtede tuvastamine ja eraldamine, c) vajaduse korral ringluskõlbmatute euro pangatähtede tuvastamine ja eraldamine ringluskõlblikest euro pangatähtedest ja d) vajaduse korral selliste objektide, mis on tuvastatud kui võltsitud euro pangatähed, ning selliste euro pangatähtede, mis ei ole selgelt autenditud, seostamine isikutega.”;

2) Ila lisa asendatakse järgmisega:

„Ila LISA

EURO PANGATÄHTEDE LIIGITAMINE JA KÄITLEMINE ISETEENINDUSSEADMETES

Euro pangatähed liigitatakse ühte järgmistest kategooriatest ning eraldatakse füüsiliselt vastavalt kategooriale. Seadmed, mis ei kontrolli euro pangatähtede ringluskõlblikkust, ei pea eristama kategooriate 4a ja 4b euro pangatähti.

Tabel 1

Euro pangatähtede liigitamine ja käitlemine iseteenindusseadmetes (sularaha vastuvõtt tuvastatavate klientidelt)

	Kategooria	Omadused	Käitlemine
1.	Objektid, mida ei tunnistata euro pangatähtedeks	<p>Ei tunnistata euro pangatähtedeks ühel järgmistest põhjustest:</p> <ul style="list-style-type: none"> — euro pangatähed, mida seade ei toeta — mitte-euro pangatähed — euro pangatähe laadsed objektid — vale motiiv või formaat — suured murtud nurgad või puuduvad osad — sisestamisel esinenud viga 	Seade tagastab pangatähe kliendile.
2.	Võltsimiskahtlusega euro pangatähed	Motiiv ja formaat on äratuntavad, kuid üks või mitu seadme kontrollitud turvaelementi on tuvastamatud või ei vasta selgelt nõuetele.	<p>Ringlusest kõrvaldamine.</p> <p>Antakse koos teabega kontoomaniku kohta üle pädevale siseriiklikule asutusele viivitamatult ning hiljemalt 20 tööpäeva jooksul pärast seadmesse sisestamist. Ei krediteerita kontoomanikku.</p>
3.	Euro pangatähed, mille ehtsus ei ole kindel	Motiiv ja formaat on äratuntavad, kuid pangatähe turvaelemente ei tunta ära kas halva kvaliteedi ja/või nõuetele mittevastavuse tõttu. Enamikul juhtudel ringluskõlbmatud euro pangatähed.	<p>Ringlusest kõrvaldamine.</p> <p>Need euro pangatähed käideldakse eraldi ning antakse autentimiseks üle RKP-le viivitamatult ning hiljemalt 20 tööpäeva jooksul pärast seadmesse sisestamist.</p> <p>Teavet kontoomaniku kohta säilitatakse kaheksa nädala jooksul alates asjaomaste euro pangatähtede tuvastamisest seadme poolt. Teave tehakse nõudmisel teatavaks RKP-le. Teise võimalusena võib kokkuleppel RKPga anda konto omaniku tuvastamist võimaldava teabe RKP-le üle koos asjaomaste pangatähtedega.</p> <p>Võidakse krediteerida konto omanikule.</p>
4a.	Ehtsateks ja ringluskõlblikeks tunnistatud euro pangatähed	Kõik seadme sooritatud ehtsuse ja ringluskõlblikkuse kontrolli toimingud andsid positiivse tulemuse.	<p>Võib lasta taasringlusse.</p> <p>Krediteeritakse kontoomanikule.</p>
4b.	Ehtsateks ja ringluskõlbmatuteks tunnistatud euro pangatähed	Kõik seadme sooritatud ehtsuse kontrolli toimingud andsid positiivse tulemuse. Vähemalt üks kontrollitud ringluskõlblikkuse kriteerium oli negatiivne.	<p>Ei või taasringlusse lasta ning saadetakse tagasi RKP-le.</p> <p>Krediteeritakse kontoomanikule.</p>

Tabeli 1 erisätted

1. Kategooriatesse 2 ja 3 kuuluvaid euro pangatähti ei tagastata seadmest kliendile, kui seade võimaldab hoiustamistehingu tühistamist. Selliseid euro pangatähti võib tehingu tühistamise korral säilitada seadme ajutise hoiu osas.
2. Kategooria 3 euro pangatähti ei eraldata füüsiliselt kategooria 4b euro pangatähtedest. Sellisel juhul kohaldatakse kategooriate 3 ja 4b euro pangatähtede segapakside RKP-le üleandmise tähtaega ning kategooria 3 all sätestatud kategooria 3 euro pangatähtede kliendi tuvastamise nõudeid.

Tabel 2

Euro pangatähtede liigitamine ja käitlemine muudes iseteenindusseadmetes

	Kategooria	Omadused	Käitlemine
1.	Objektid, mida ei tunnistata euro pangatähtedeks	Ei tunnistata euro pangatähtedeks ühel järgmistest põhjustest: <ul style="list-style-type: none"> — euro pangatähed, mida seade ei toeta — mitte-euro pangatähed — euro pangatähe laadsed objektid — vale motiiv või formaat — suured murtud nurgad või puuduvad osad — sisestamisel esinenud viga 	Ei või klientidele väljastada
2.	Võltsimiskahtlusega euro pangatähed	Motiiv ja formaat on äratuntavad, kuid üks või mitu seadme kontrollitud turvaelementi on tuvastamatud või ei vasta selgelt nõuetele.	Ei või klientidele väljastada. Antakse koos kättesaadava teabega kontoomaniku kohta autentimiseks üle pädevale riigisisesele asutusele viivitamatult ning hiljemalt 20 tööpäeva jooksul pärast seadme poolt tuvastamist.
3.	Euro pangatähed, mille ehtsus ei ole kindel	Motiiv ja formaat on äratuntavad, kuid pangatähe turvaelemente ei tunta ära kas halva kvaliteedi ja/või nõuetele mittevastavuse tõttu. Enamikul juhtudel ringluskõlbmatud euro pangatähed.	Ei või klientidele väljastada. Need euro pangatähed käideldakse eraldi ning antakse autentimiseks üle RKP-le viivitamatult ning hiljemalt 20 tööpäeva jooksul pärast seadmesse sisestamisest.
4a.	Ehtsateks ja ringluskõlblikeks tunnistatud euro pangatähed	Kõik seadme sooritatud ehtsuse ja ringluskõlblikkuse kontrolli toimingud andsid positiivse tulemuse	Võib väljastada klientidele.
4b.	Ehtsateks ja ringluskõlbmatuteks tunnistatud euro pangatähed	Kõik seadme sooritatud ehtsuse kontrolli toimingud andsid positiivse tulemuse. Vähemalt üks kontrollitud ringluskõlblikkuse kriteerium oli negatiivne.	Ei või klientidele väljastada ning saadetakse tagasi RKP-le.

Tabeli 2 erisätted

1. Kategooriatesse 1, 2 ja 3 kuuluvaid euro pangatähti füüsiliselt ei eraldata. Segapakkides euro pangatähti käsitletakse kategooria 2 euro pangatähtedena. Kui kategooriate 1, 2 ja 3 euro pangatähti on võimalik eraldada mõne muu pangatähte käsitlemise seadme abil või RKPga kokkuleppel koolitatud töötajate poolt, käsitletakse asjaomaseid pangatähti vastavalt tabelile 2.
  2. Kategooria 3 euro pangatähti ei eraldata füüsiliselt kategooria 4b euro pangatähtedest. Sellisel juhul kohaldatakse kategooria 3 all sätestatud kategooriate 3 ja 4b euro pangatähte segapakkide RKP-le üleandmise tähtaega.;
- 3) IIB lisa asendatakse järgmisega:

„IIB LISA

Euro pangatähte liigitamine ja käitlemine professionaalsetes seadmetes

Euro pangatähed liigitatakse ühte tabelis 1 nimetatud kategooriast. Kategooriate 4a ja 4b euro pangatähed eraldatakse füüsiliselt kategooriate 1, 2 ja 3 euro pangatähtedest. Seadmed, mis ei kontrolli euro pangatähte ringluskõlblikkust, ei pea eristama kategooriate 4a ja 4b euro pangatähti.

Tabel 1

Euro pangatähte liigitamine ja käitlemine professionaalsetes seadmetes

Kategooria	Omadused	Käitlemine	
1.	Objektid, mida ei tunnistata euro pangatähtedeks	Ei tunnistata euro pangatähtedeks ühel järgmistest põhjustest: — euro pangatähed, mida seade ei toeta — mitte-euro pangatähed — euro pangatähe laadsed objektid — vale motiiv või formaat — suured murtud nurgad või puuduvad osad — sisestamisel esinenud viga	Tagastatakse masinast operaatorile edasiseks hindamiseks ja käitlemiseks. Pärast visuaalset hindamist töötaja poolt võib sularahakäitleja need kliendile tagastada.
2.	Võltsimiskahtlusega euro pangatähed	Motiiv ja formaat on äratuntavad, kuid üks või mitu seadme kontrollitud turvaelementi on tuvastamatud või ei vasta selgelt nõuetele.	Tagastatakse masinast operaatorile edasiseks käitlemiseks. Need töödeldakse eraldi ning antakse lõplikuks autentimiseks üle pädevale riigisisesele asutusele viivitamatult ning hiljemalt 20 tööpäeva jooksul pärast seadmes käitlemist.
3.	Euro pangatähed, mille ehtsus ei ole kindel	Motiiv ja formaat on äratuntavad, kuid pangatähe turvaelemente ei tunta ära kas halva kvaliteedi ja/või nõuetele mittevastavuse tõttu. Enamikul juhtudel ringluskõlbmatud euro pangatähed	
4a.	Ehtsateks ja ringluskõlblikeks tunnistatud euro pangatähed	Kõik seadme sooritatud ehtsuse ja ringluskõlblikkuse kontrolli toimingud andsid positiivse tulemuse.	Võib lasta taasringlusse. Krediteeritakse kontoomanikule.

	Kategooria	Omadused	Käitlemine
4b.	Ehtsateks ja ringluskõlbmatuteks tunnistatud euro pangatähed	Kõik seadme sooritatud ehtsuse kontrolli toimingud andsid positiivse tulemuse. Vähemalt üks kontrollitud ringluskõlblikkuse kriteerium oli negatiivne.	Ei või taasringlusse lasta ning saadetakse tagasi RKP-le. Krediteeritakse kontoomanikule.

Tabeli 1 erisätted

Kui kategooriate 2 ja 3 euro pangatähti on võimalik füüsiliselt eraldada seadme enda või mõne muu pangatähtede käitluse seadme abil või RKPga kokkuleppel koolitajate poolt, võib kategooria 3 euro pangatähed esitada RKP-le koos kategooria 4b euro pangatähtedega. Sellisel juhul kohaldatakse kategooria 2 euro pangatähtede pädevale riigisisesele asutusele ja kategooriate 3 ja 4b euro pangatähtede segapakkide RKP-le üleandmise tähtaega vastavalt tabelis sätestatule.

Liigitamise ja sortimise erieeskirjad mõnede professionaalsete seadmete jaoks

1. BMPd liigitavad ja sordivad kategooriate 1, 2 ja 3 euro pangatähed füüsiliselt IIB lisa sätestatud ühte või enamasse väljundladurisse ja kategooriate 4a ja 4b euro pangatähed kahte eraldi väljundladurisse, milleks on tarvis vähemalt kolme selleks ette nähtud väljundladurit, et seadme operaator ei peaks sekkuma.
  2. BMPd, millel on ainult kaks selleks ette nähtud väljundladurit, võivad siiski euro pangatähti liigitada ja sortida, kui järgmised nõuded on täidetud.
    - a) Ehtsuse ja ringluskõlblikkuse kontrollimise toimingud toimuvad sama käitluskorra käigus. Selle käitluskorra ajal peavad kategooria 4a euro pangatähed saama sorditud ühte statsionaarsesse väljundladurisse ning teiste kategooriate euro pangatähed saama sorditud eraldi statsionaarsesse väljundladurisse, millel ei ole füüsilist kokkupuudet ühegi kategooria 4a euro pangatähedega.
    - b) Kui tuvastatakse, et teises väljundladuris leidub kategooria 1, 2 või 3 euro pangatähti, peab operaator teises väljundladuris asuvad euro pangatähed uuesti seadmest läbi laskma. Selle teise käitluskorra käigus peab kategooriate 1, 2 ja 3 euro pangatähed eraldama kategooria 4b euro pangatähtedest, sortides esimesed selleks ette nähtud väljundladurisse, ning neid peab käitlema vastavalt ülaltoodud tabelile. Kuna seade ei võimalda kategooriate 1, 2 ja 3 euro pangatähti füüsiliselt eraldada erinevatesse väljundladuritesse, tuleb neid kõiki käsitleda kategooria 2 euro pangatähtedena.
  3. BAMid liigitavad ja sordivad kategooriate 1, 2 ja 3 euro pangatähed füüsiliselt ühte väljundladurisse ning kategooriate 4a ja 4b euro pangatähed teise väljundladurisse, milleks on tarvis vähemalt kahte selleks ette nähtud väljundladurit, et seadme operaator ei peaks sekkuma.
  4. BAMid, millel on ainult üks selleks ette nähtud väljundladur, võivad siiski euro pangatähti liigitada ja sortida, kui järgmised nõudmised on täidetud:
    - a) iga kord, kui kategooria 1, 2 või 3 euro pangatäht tuvastatakse, peab seade viivitamata peatama käitluse ning fikseerima selle euro pangatähe nii, et välistatud on füüsiline kontakt autenditud euro pangatähtedega;
    - b) ehtsuse kontrolli tulemus peab olema näidatud ekraanil iga üksiku kategooria 1, 2 või 3 euro pangatähe kohta. Kuna seade ei võimalda kategooriate 1, 2 ja 3 euro pangatähti füüsiliselt eraldada erinevatesse väljundladuritesse, tuleb neid kõiki käsitleda kategooria 2 euro pangatähtedena;
    - c) seade peab käitluse peatamisel kontrollima kategooria 1, 2 või 3 euro pangatähe olemasolu ning käitlus võib jätkuda ainult pärast seda, kui operaator on kategooria 1, 2 või 3 euro pangatähe füüsiliselt seadmest eemaldanud;
    - d) igal käitluse peatumisel võib operaatorile olla kättesaadav ainult üks kategooria 1, 2 või 3 euro pangatäht.;
- 4) IIIa lisa jäetakse välja ning IIIb lisa nummerdatakse ümber III lisaks;

5) IV lisa asendatakse järgmisega:

„IV LISA

ANDMETE KOGUMINE SULARAHAKÄITLJATELT

1. Eesmärk

Andmete kogumise eesmärgiks on võimaldada RKPdel ja EKP-l jälgida sularahakäitlejate asjakohast tegevust ning sularahatsüklis arengut.

2. Üldpõhimõtted

2.1. Pangatähtede käitluse seadmete kohta esitatakse andmed, kui neid seadmeid kasutatakse käesoleva otsuse järgimiseks.

2.2. Sularahakäitlejad annavad oma liikmesriigi RKP-le regulaarselt

— teavet tegevuskohtade, nt harukontorite kohta, kus sularaha käideldakse, ja

— teavet pangatähtede käitluse seadmete ja sularahaautomaatide kohta.

2.3. Lisaks annavad sularahakäitlejad, kes lasevad euro pangatähti taasringlusse pangatähtede käitluse seadmete ja sularahaautomaatide kaudu, oma liikmesriigi RKP-le regulaarselt

— teavet selliste sularahatehingute mahu kohta (käideldud euro pangatähtede arv), mille puhul on kasutusel pangatähtede käitluse seadmed ja sularahaautomaadid,

— teavet krediidasutuste kaugete harukontorite kohta, kus tehakse vähe sularahatehinguid ning kus ringluskölblikkust kontrollitakse manuaalselt.

3. Andmete liigid ja aruandluse nõuded

3.1. Kogutud teave jagatakse selle laadi alusel alus- ja operatiivandmeteks.

Alusandmed

3.2. Alusandmed hõlmavad teavet järgmise kohta: a) üksikud sularahakäitlejad ja nende juures kasutusel olevad pangatähtede käitluse seadmed ja sularahaautomaadid; b) krediidasutuste kauged harukontorid.

3.3. Alusandmed esitatakse RKP-le käesoleva otsuse kohaldamise kuupäevaks ning seejärel iga kuue kuu pärast. Esitada tuleb 1. liites olevas vormis kindlaks määratud andmed, kuid RKPd võivad nõuda andmete esitamist muus vormis. RKPd võivad üleminekuperioodil nõuda igakuist aruandlust, kui seda tehti enne käesoleva otsuse jõustumist, või kvartaliaruandlust.

3.4. RKP võib otsustada seire huvides koguda teavet kohalikul, nt harukontorite tasandil.

3.5. RKP võib otsustada aruandluse nõuete kehtivusalast välja jätta pangatähtede käitluse seadmed, mida kasutatakse ainult euro pangatähtede jaotamisel üle leti või mida ei lasta taasringlusse. RKP võib nõuda, et sularahakäitleja täpsustaks, millist CRMi ja CCMi vastavalt CCMi/CIMI või CIMina kasutatakse.

3.6. Esitada tuleb 3. liites olevas vormis kindlaks määratud andmed kaugete harukontorite kohta, kuid RKPd võivad nõuda andmete esitamist muus vormis.

Operatiivandmed

3.7. Andmed euro pangatähtede käitlemise ja taasringluse kohta liigitatakse operatiivandmeteks.

3.8. RKP võib otsustada välistada määruse (EÜ) nr 1338/2001 artikli 6 lõikes 1 nimetatud muud asutused kohustusest esitada operatiivandmeid, kui nende poolt sularahaautomaatide kaudu taasringlusse lastavate euro pangatähtede arv on RKP poolt määratavast piirmäärast väiksem.

- 3.9. Andmed esitatakse kuue kuu kaupa. Andmed esitatakse RKP-le hiljemalt kahe kuu jooksul pärast vastava aruandlusperioodi lõppemist, st veebruari ja augusti lõpuks. Andmed võib esitada 2. liites olevas vormis. RKPd võivad üleminekuperioodil nõuda igakuist aruandlust, kui nad toimisid selliselt enne käesoleva otsuse jõustumist, või kvartaliaruandlust.
- 3.10. Andmeid esitavad sellised sularahakäitlejad, kes füüsiliselt käitlevad euro pangatähti. Kui sularahakäitleja annab ehtsuse ja ringluskõlblikkuse kontrollimise ülesande üle teisele sularahakäitlejale, määratakse andmeid esitav sularahakäitleja kindlaks vastavalt artikli 3 lõikele 2.
- 3.11. Sularahakäitlejad esitavad andmed ühikute (mahtude) kaupa, need üldistatakse riigi tasandil ning liigendatakse euro pangatähtede nimiväärtuste alusel. Andmeid ei pea esitama pangatähtede seeriate kaupa. Krediitiasutuste kaugete harukontorite operatiivandmed esitatakse eraldi.
- 3.12. RKP võib otsustada seire huvides koguda teavet kohalikul, nt harukontorite tasandil.
- 3.13. RKP võib otsustada aruandluse nõuete kehtivusalast välja jätta euro pangatähed, mida käideldakse pangatähtede käitluse seadmetega ning jaotatakse üle leti.
- 3.14. Sularahakäitlejatel, kes annavad ehtsuse ja ringluskõlblikkuse kontrollimise ülesande üle teisele sularahakäitlejale, võib nõuda üksikasjaliku teabe esitamist RKP-le selle kohta, sealhulgas allhanke tingimuste kohta.
- 3.15. Esitada tuleb 3. liites olevas vormis kindlaks määratud andmed kaugete harukontorite kohta, kuid RKPd võivad nõuda andmete esitamist muus vormis ning võib sularahakäitlejatega kokku leppida enamate andmete kogumises.
- 4. Konfidentsiaalsus ja andmete avaldamine**
- 4.1. Nii alusandmed kui ka operatiivandmed loetakse konfidentsiaalseteks.
- 4.2. RKPd ja EKP võivad avaldada aruandeid või statistikat, kasutades käesoleva lisa alusel saadud andmeid. Sellisel avaldamisel üldistatakse andmed nii, et üksikuid aruandeüksuseid ei saa tuvastada.

---

1. liide

ARUANDEVORM

Alusandmed

Käesolev teave esitatakse:

[RKP nimi, kontaktandmed, aadress]

1. Teave sularahakäitleja kohta

Sularahakäitleja nimi:

Asukoha aadress:

Sihtnumber:

Linn:

Tänav:

Ettevõtja liik:

— Krediitiasutus

— Valuutavahetus

— Sularahavedaja, kes ei ole makseasutus

— Ettevõtja (jaettevõtja)

— Kasiino

— Muu, sh makseasutused, kes ei ole juba liigitatud eeltoodute alla (täpsustada)

Kontaktisikud:

Nimed:

Telefoninumbrid:

Faksinumbrid:

E-posti aadressid:

Sisseostetud teenuse osutaja (kui on)

Nimi:

Aadress:

Sihtnumber:

Linn:

2. Iseteenindusseadmed

Seadme kategooria	Tunnusnumber (*)	Tootja (*)	Seadme nimetus (*)	Tunnus (*) (detektorite süsteem / tarkvara versioonid)	Kasutusel olevate seadmete arv
CIMid					
CRMid					
CCMid					
COMid					

(*) Need väljad täidetakse EKP veebilehel olevate vastavate kannete alusel.

3. Professionaalsed seadmed

Seadme kategooria	Tunnusnumber (*)	Tootja (*)	Seadme nimetus (*)	Tunnus (*) (detektorite süsteem / tarkvara versioonid)	Kasutusel olevate seadmete arv
BPMid					
BAMid					
TARMid					
TAMid					

(*) Need väljad täidetakse EKP veebilehel olevate vastavate kannete alusel.

4. Sularahaautomaadid

	Kasutusel olevate seadmete arv
ATMid	
SCoTid	
Muud	

2. liide

ARUANDEVORM
Operatiivandmed

1. Teave sularahakäitleja kohta

Sularahakäitleja nimi	
Aruandeperiood	

2. Andmed

Andmed esitada RKP nõuete kohaselt üldistatult kas riiklikul või piirkondlikul tasandil – välja arvatud kaugete harukontorite osas.

	Käideldud euro pangatähtede arv kokku ⁽¹⁾	Sorditud ringluskõlbmatuiks ⁽¹⁾	Lastud taasringlusse ⁽²⁾
5 eurot			
10 eurot			
20 eurot			
50 eurot			
100 eurot			
200 eurot			
500 eurot			

⁽¹⁾ See näitaja hõlmab nii professionaalseid kui ka iseteenindusseadmeid.

⁽²⁾ Euro pangatähti, mis tagastatakse RKPdele, ning üle leti taasringlusse lastavaid euro pangatähti, kui RKP nii otsustab, arvesse ei võeta.

Iseteenindusseadmete ja sularahaautomaatide kaudu jaotatud euro pangatähtede arv	
--	--

Kui RKP rakendab artiklis 7 sätestatud kaugete harukontorite erandit, on andmete esitamine asjaomase liikmesriigi krediitiasutustele kohustuslik. Krediitiasutused peavad RKPga konsulteerima, kas nimetatud andmete esitamine on kohustuslik.

3. liide

KREDIIDIASUTUSTE KAUGED HARUKONTORID

Käesoleva teabe esitavad ainult krediitiasutused, kellel on artikli 7 lõikes 1 nimetatud kaugeid harukontoreid.

1. Teave krediitiasutuse kohta

Krediitiasutuse nimi	
Aruandlusperiood	

2. Andmed

Kauge harukontori nimi	Aadress	Iseteenindusseadmete ja sularahaautomaatide kaudu jaotatud euro pangatähtede arv